

DINSDAG 15 SEPTEMBER 1998

Vroegere grandeur stukje t

Gerestaureerd Hof Bauwens Van Der Boyen combineert geschiedenis en archeologie

MECHELEN • Kari Van Hoorick

De Veemarkt heeft een stukje van z'n vroegere grandeur teruggekregen. Met de fraaie restauratie van het Hof Bauwens Van Der Boyen, een deel van één van de vroegere stadspaleizen, brengen Guido en Marina De Coninck wat van de oude glans terug naar de Veemarkt. De restauratie van dit vroegere poortgebouw tot een woonhuis, nam ruim vijf jaar in beslag. „Naast de aandacht voor het historische karakter van dit monument, hebben we bewust tijd en ruimte vrijgemaakt voor een archeologisch onderzoek door de Mechelse Vereniging voor Stadsarcheologie. Dat leverde een ongekende schat aan vondsten op die thuishoren in een archeologisch museum”, vertelt Guido De Coninck.

Wie langs de Veemarkt passeert, kan niet naast de monumentale classicistische gevel van het Hof Bauwens Van Der Boyen kijken. Na 50 jaar van leegstand, heeft dit voormalige deel van het stadspaleis een nieuwe bestemming gekregen.

De restauratie van dit beschermde monument, die op steun van de Vlaamse overheid kon rekenen, was een werk van lange adem. De nieuwe eigenaars kochten eerst de linkerhelft van het gebouw en gebruikten dit als stapelplaats. Toen ze in '92 de kans kregen ook de andere helft te verwerven, groeide het idee om het gehele monument te restaureren.

„We zijn toen gestart met enkele instandhoudingswerken en lieten door historicus Patrick De Greef een historisch dossier aanleggen. De Mechelse Vereniging voor Stadsarcheologie was bereid om het archeologische luik van het onderzoek op zich te nemen”, vertelt De Coninck.

Uniek aan deze restauratie is dat het historische onderzoek rechtstreeks gekoppeld werd aan de archeologische opgravingen in de tuin van het gebouw en op de site van Chevalier Marin daar net achter.

„Het historische dossier van Patrick De Greef leerde ons dat dit

Hof in de 18de eeuw verbouwd werd door Ernest de Richterich, de griffier bij de Grote Raad. Een halve eeuw later kwam het pand in handen van een hoofdingenieur bij bruggen en wegen die zorgde in 1868 voor een neoklassieke aanpassing van de gevel, die ook bij de huidige restauratie is behouden.”

Het verval van het pand begon begin deze eeuw, toen de erfgenamen van de toenmalige eigenares het gebouw te gelde wilden maken. „Het gebouw werd toen opgesplitst, een deel kwam in handen van een bakkersonderneming en later kwam hier een drukkerij. De linkerkant moest toen plaatsruimen voor een opbrengsteigendom. Wij hebben bij de restauratie gekozen voor een maximaal behoud van de waardevolle historische ingrepen. Dat gebeurde grotendeels op basis van de originele verbouwingsplannen van 1868”.

„Dit jaar paste het gebouw niet in het thema van de Open Monumentendag maar we hopen, samen met het gerestaureerde pand Braquenie aan de Stassartstraat, volgend jaar wel deel te nemen. Dat zo'n panden een nieuw leven krijgen, bewijst toch dat er in Mechelen ook heel wat positieve dingen kunnen gebeuren.”

Guido en Marina De Coninck tonen de veel oudere achtergevel van het fraai gerestaureerde Hof Bauwens Van Der Boyen. Het echtpaar zorgde voor een unieke restauratie.

FOTO JORIS HERREGODS

Tijdens het archeologisch onderzoek kwam een rijkdom aan authentieke waardevolle voorwerpen naar boven.

Archeologische rijkdom komt aan oppervlakte

MECHELEN

„De archeologische vondsten die hier gedaan zijn tijdens de restauratie van het Hof Bauwens Van Der Boyen, hebben iedereen verstand doen staan”, vertelt Guido De Coninck. In de kelder van het pand heeft hij de vondsten uitgesteld als een tentoonstelling. „In de vroegere afvalput heeft de Vereniging voor Stadsarcheologie MVSA, een rijkdom aan artefacten ontdekt. Ook de opgravingen op de plaats van de vroegere brouwerij Chevalier-Marin leverden unieke stukken op. Mechelen heeft dringend nood aan een echt archeologisch museum om dat aan het ruime publiek te tonen.”

Zo'n zes jaar geleden startte de MVSA in de tuin van het Hof Bauwens Van Der Boyen met archeologische opgravingen. Laag na laag werd afgegraven en in kaart gebracht. Achteraan het huis, onder de huidige tuinmuur, stootten de archeologen op een vroegere afvalput, die een massa aan interessant materiaal bevatte.

„Deze put is eeuwenlang gebruikt geweest. De oudste lagen dateren uit de 15de eeuw. Merkwaardig is wel dat er geen vondsten gedaan zijn uit de periode 1550-1650. De meeste artefacten stammen uit de latere periode, van 1650 tot 1800 en geven aan dat de toenmalige bewoners erg luxueus leefden. We vonden etensresten van kreeft en krab, botjes, maar ook restanten van die gebruiksvoor-

In kelder van pand zijn vondsten uitgesteld als tentoonstelling

werpen zoals Venetiaans glas, enkele gouden munten”, gaat Guido De Coninck verder.

Toen in '94 ook de oude brouwerij Chevalier-Marin werd gesloopt om plaats te ruimen voor een project van sociale woningen, kreeg MVSA van de bouwonderneming Van Poppel de kans om tijdens de werken de onderste grondlagen te registreren. „Op deze plaats stond vroeger het belangrijkste Karmelietenklooster van de Nederlanden. De onderzoekers troffen hier een pak aardewerk aan, dat nog helemaal intact waren. Zo zijn er wel 100 ongeschonden kommetjes en kruiken bovengekomen uit de periode 1300 tot 1500. Vermoedelijk heeft dit te maken met een pestepidemie waardoor alle gebruiksvoorwerpen werden weggegooid. Een andere verklaring is dat sommige paters liever kommetjes de beerput inkieperden dan ze schoon te maken.”

De gehele context is uitvoerig bemonsterd. De verdere verwerking van de vondsten gebeurt nu in samenwerking met het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium in Brussel. „Deze vondsten zijn maar een fragment van de rijkdommen die de Mechelse stadsbodem bezit. We hebben bij het stadsbestuur dan ook gepleit om werk te maken van een echt archeologisch museum, de vernieuwde Brusselpoort komt al in aanmerking.”

(KVH)